

ISSN-0235-1366

Селад

6+

selaad.ru

№ 7 2025
Кимарса бутт

Хьоашаланаькъан лаьла

ЖӀаленускал

ЖӀаленускалаш-м
жӀале дац дерригаш:
цаӀ вира да, йоах,
цунах вирнахча оал,
вож чан да, йоах,
цунах чайполг оал.
Уж миччахьа хьахул,
миччахьа а тӀадоал.

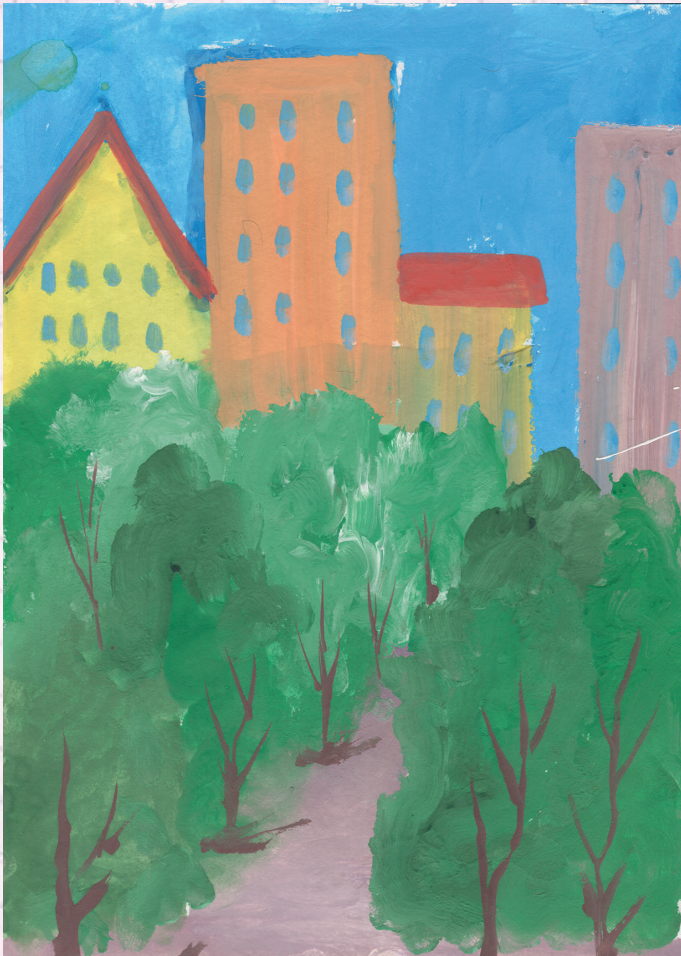

Чайполгаш

КӀай буртигаш тайсад лаьтта
жӀаленускало,
оалхазара чура баьккха
фуий жагӀа мо.
- Чайполгаш да ераш, - яхаш,
юхе Сали латт.
КӀаьнка лакхе - моартол хинна –
моажа селалад.

Гудантанаькъан Д. сурташ

Дзовранаькъан Ан-Насира сурт,
гӀ. Наьсаре, УЦ «Дийлла дуне».

Ахка

Маьрша дера ахка!
Дахьаш беркат шийца,
Хозьеш уйла, наха
Дика деш вахар цар.
Деррига дуне хозлуш латт,
Ахкан беркат хьалуш латт.
БӀайха малх вайна хьеж,
Ӏалам ший болх хьабе хьеж,
Кхача сом чӀоагӀа гӀерташ ба,
Нах кьахьегаш боахкаш ба.
Делх вайна тӀаккха ахкан догӀа,
Хьагаш лелаш хиннад цох,
Беркат да тха, ахка долаш,
Вахар да тха, ираз долаш.

Тирканаькъан Ӏимран,
ТӀой-Юртара № 2 йола ишкол,
6"в" класс.

Дошо гуйре

Ӏуйран сомаяьлар со,
Делхаш догӀа хозар сона.
Корах арахьежача со,
Ена латтар дошо гуйре.

Эгар гаьнаш,
Хьекхар мух.
Лийга дадаш гӀаьнаш дар.
Удаш оалхазараш а дар.

Беканаькъан Альбина,
ТӀой-Юртара СШ № 1.

Галай Беллай сурт,
гӀ. Наьсаре, УЦ «Дийлла дуне». 5 "а" класс.

ГӀандагӀилг

Вахаре, нахал совгӀа, дукха дийнаташ нийслу: хьайбаш, оакхарий, оалхазараш, кхыдола зӀамига садоалла хӀамаш. Царна юкъе я гӀандагӀилгаш а. Укх тӀехьарча хана, цу деша харцахьара маӀан луш нийсденнад сона цхьаццаболча метта говзанчаша. Масала, Коазой Нурдина царех тараканаш я аьннад. Бакъда сона, зӀамига волча хана денз, царех эрсий меттала аьлча мокрицы оалаш хезад. Уж хьахулаш я тӀаьдача моттигашка, сага кхераме а яц. Масала, ала йиш я: «Дукха иллача тӀаьдача гермена кӀалха, хьахиннаяр гӀандагӀилгаш». Кхыча тайпара ала йиш я: «ТӀаьда латтача ларманна гӀандагӀилгаш ийшаяц».

Коазой Нурдина ювца тараканаш мора

хила еза, бакъда гӀандагӀилгий бос кӀайчунна гаргагӀа ба. ЗӀамига волаш, боккхача иташа царех дувцаш хезад сона. Пайхмара ПаьтӀамата ше хьоар хьокхадаьчул тӀехьагӀа, кулгаш цӀендеш Юлийгача бедах хьахиннай гӀандагӀилгаш оалаш. Вешта аьлча, тара хила йиш яц цар тараканех, хьоара бод кӀай ма хулий, гӀандагӀилгех тара. Цул совгӀа, тараканаш тӀаьдача моттиге хулаш а яц, уж дукхагӀа екъача моттиге ебаш я. Цудухьа дошлорга тӀа денна дош (гӀандагӀилг – таракан) нийса дац аьнна хет сона, ший маӀанга диллача. Вай боккхийча наха цу тайпара гӀалат дергдацар, цудухьа цар аьнна нийсагӀа хеталу, из теркалде деза мотт нийса бувца ловраша.

Хамхой Дауд

Хой хьона?

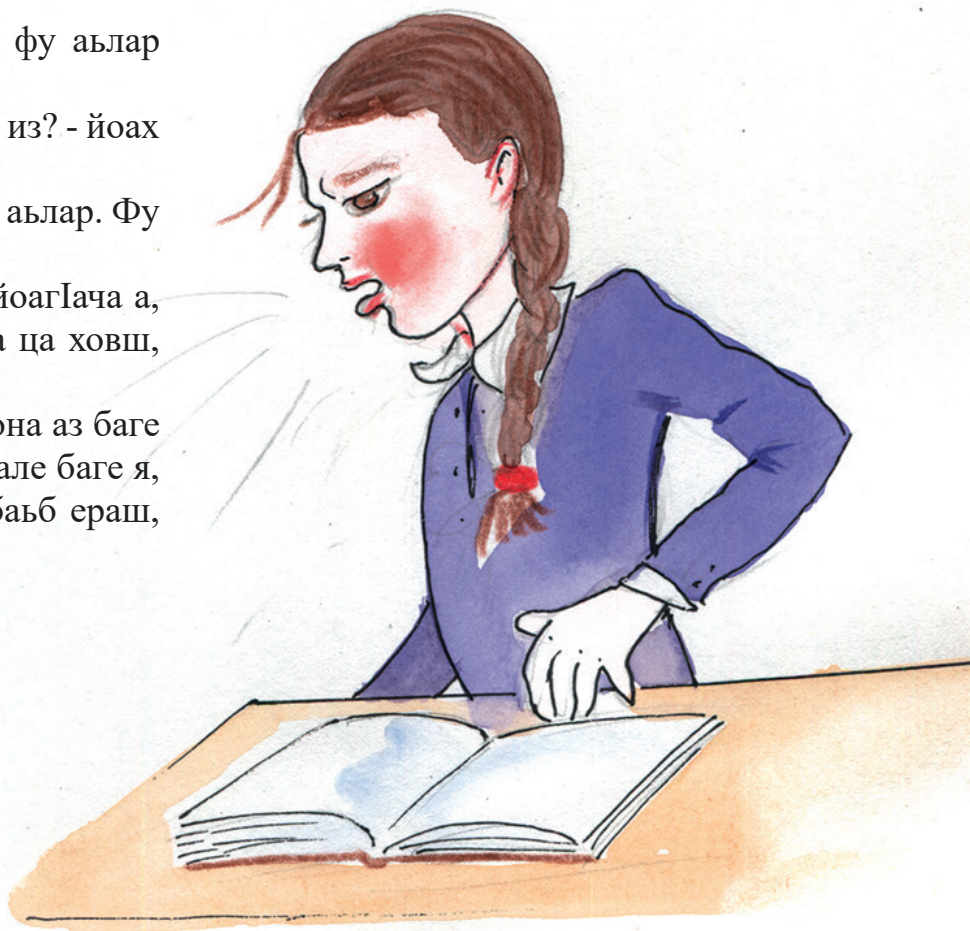
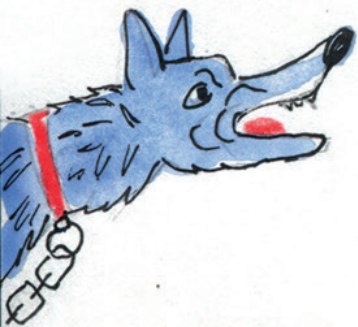
- Тха классера йиҠига сога фу аьлар хой хьона? - хет нанега Азас.

- Хац сона-м, сона сенах хов из? - йоах нане.

- ЖӀале баге я из хьаяр, Аза, аьлар. Фу баге я из, жӀале баге яхар.

- Из даьра я йоагӀача а, ца йоагӀача а, шийна тӀадоацар а дувцаш, саца ца ховш, массахана лееш яр - йоах нане.

- Даьра кхы-м еттаргьяц хьона аз баге дукха, кхы аргдац сага сачох; жӀале баге я, аьнна, - йоах Азас. - КӀорда-м баьб ераш, гӀалаташ лехаш.

Хоза вий со?

- Нани, хоза вий со? - яхаш хетт даь-нанага Ий-сас.

- Хоза веце а, нахал ий-рчагӀа-м вац, - йоах нане.

- Тха классерча йиҠига сога фу йоах хой хьона, нани? БлагӀара бодж я хьо, Ийса, аьлар. Аз чоалког те-хачул тӀехьагӀа, аьлар цо из.

- Бехк бац, тӀаккха-м моллагӀчо а аргда, - йоах нане.

Котамаш

Бераш хиннад, предложене маьженаш Іомаеш. Ше дӀаязьяьча предложенецара дешаш хетта волаვენнав хьехархо:

- «Коа», «дукха» яхача дешаех малагӀа маьженаш хул?

- Котамаш хул-кх, - яьхад, дош даллалца сабарде сатем боаьча Яне.

Сога а бац...

Яз ца деш вагӀаца дешархочоа, ручка беннаб хьехархочо. Урок чакхьяьлча, из киса а белла, ара гӀолла ловзаш лийннав Ини.

- Ини, са ручка хьалой Іа? Из мара кхы ручка бац сога, - дӀакхайкай хьехархо.

- Сога а бац, - яьхад, ручкацара кьаста раьза воаьча дешархочо.

Маматова Марет

Ага илли

Тхьовсалахь, тхьовсалахь:
Бийса баьде я.
Кхера ма кхералахь:
Со хьо лораеш я.

Боргал, ма лахалахь,
Сома ма яккхалахь.
Циск, хьо шорттига дагӀалахь,
ла салаӀалахь.

Бларгаш дӀакъовла,
Седкый доагаш да.
Сигала гӀолла
Бутт лелаш ба.

Боргал, ма лахалахь,
Сома ма яккхалахь.
Циск, хьо шорттига дагӀалахь,
ла салаӀалахь.

Тхьайсача хьона
Фаьлгаш бӀаргагургда,
Хьо лораеш гонахьа
Малайкаш хургда.

Боргал, ма лахалахь,
Сома ма яккхалахь
Циск, хьо шорттига дагӀалахь
ла салаӀалахь.

Гудантанаькъан Д. сурташ

Ӏарчакханаькъан Сали

Гуйран догӀа

ДогӀа дийлхад,
Лаьтта да,
Бер даьгӀача санна кара.
Наькъашка
КӀоагаш доахк,
Хий эттача бӀаргашта тара.

Сагалги мозилги

МоцагӀа-моцагӀа цхьа сагилги мозилги хиннад, вӀашагӀкхийтта наькхьа долхаш; воашта ираз лохаргда вай, аьнна, барт а баь. Долхаш-долхаш, тӀанийсденнад уж хьазилга "хупӀ" аллал болча цхьан Ӏаманна.

- ДӀадехьакхоссале, сагилг! - аьннад мозилго.

- ДӀадехьакхоссале, мозилг! - аьннад сагилго.

- ДӀадехьакхоссале, сагилг! - аьнна, цӀаьккха мозилго оаллашехь а, сагилг кхоссабенна дехьабаьннаб.

Тоссабеннаб мозилг - хьелабаллалца Ӏамала чубахаб.

- Жи, сагилг,- аьннад мозилго,- бахе хьакхийгара чо а бийхе, хьабаккхалахь со.

Бедда хьакха йолча а баха, аьннад сагилго:

- Хьакха-маршкиш, чо ба сона, чо хьовззабаь сай новкъост хьа а ваьккха, цӀагӀоргбар со.

- Мегаьд,- аьннад хьакхо,- Ӏа сона попагара попий тӀоара деха хӀаьта.

Ийккха попага бахаб сагилг:

- Поп-маршкиш, попий тӀоара дал, попий тӀоара хьакхийна лургдар аз, хьакхо чо лургбар сона, чо хьовззабаь сай новкъост хьа а ваьккха, цӀагӀоргбар со.

- Мегаьд,- аьннад попо, - Ӏа, сона тӀа хувшаргдацаш, кер соцаде хӀаьта.

Хьийдда кер долча бахаб сагилг:

- Кер-маршкиш, попа тӀа ма хувшадалара хьо, попо попий тӀоара лора сона, попий тӀоара хьакхийна лургдар аз, хьакхо чо лургбар сона, чо хьовззабаь сай новкъост хьа а ваьккха, цӀагӀоргбар со.

- Мегаьд, - аьннад кero, - Ӏа сона котамгара кӀориг еха хӀаьта.

Бедда нана-котам йолча бахаб сагилг:

- Котам-маршкиш, цхьа кӀориг я сона, кӀориг кера лургъяр аз, кер попа тӀа ца хувшаш соцаргдар, попо попий тӀоара лургдар, попий тӀоара хьакхийна лургдар, хьакхо чо лургбар, чо хьовззабаь сай новкъост хьа а

ваьккха, цӀагӀоргбар со.

- Мегаьд,- аьннад котамо,- Ӏа сона дайгара хьажкӀий коана еха хӀаьта.

Хьийдда доа болча бахаб сагилг:

- Доа-маршкиш, хьажкӀий коана я сона, хьажкӀий коана котам лургъяр аз, котам кӀориг лургъяр сона, кӀориг кера лургъяр, кер попа тӀа ца хувшаш соцаргдар, попо попий тӀоара лургдар, попий тӀоара хьакхийна лургдар, хьакхо чо лургбар, чо хьовззабаь сай новкъост хьа а ваьккха, цӀагӀоргбар со.

- Мегаьд,- аьннад дайво,- Ӏа сона дахка соцабе хӀаьта.

Бедда дахка болча бахаб сагилг:

- Дахка-маршкиш, дайна саца, дайво хьажкӀий коана лургъяр сона, хьажкӀий коана котам лургъяр аз, котам кӀориг лургъяр сона, кӀориг кера лургъяр аз, кер попа тӀа ца хувшаш соцаргдар, попо попий тӀоара лургдар, попий тӀоара хьакхийна лургдар, хьакхо чо лургбар, чо хьовззабаь сай новкъост хьа а ваьккха, цӀагӀоргбар со.

- Мегаьд, - аьннад дахко,- Ӏа сона циск соцаде хӀаьта.

Хьийдда циск долча бахаб сагилг:

- Циск-маршкиш, дахка бита, дахка дайна соцаргбар, дайво хьажкӀий коана лургъяр, хьажкӀий коана котам лургъяр аз, котам кӀориг лургъяр сона, кӀориг кера лургъяр аз, кер попа тӀа ца хувшаш соцаргдар, попо попий тӀоара лургдар, попий тӀоара хьакхийна лургдар аз, хьакхо чо лургбар сона, чо хьовззабаь сай новкъост хьа а ваьккха, цӀагӀоргбар со.

- Мегаьд,- аьннад циско,- Ӏа сона Ӏатагара шурий чами беа хӀаьта.

Бедда етт болча бахаб сагилг:

- Етт-маршкиш, шурий чами бал сона, шурий чами циска лургбар аз, циск дахканна соцаргбар, дахка дайна соцаргбар, дайво хьажкӀий коана лургъяр сона, хьажкӀий коана котам лургъяр аз, котам кӀориг лургъяр сона, кӀориг кера лургъяр аз, кер

попа тӹа ца хувшаш соцаргдар, попо попий тӹоара лургдар сона, попий тӹоара хӹакхийна лургдар аз, хӹакхо чо лургбар сона, чо хӹовззабаь сай новкӹост хӹа а ваьккха, цӹагӹоргбар со.

- Мегаьд,- аьннад ӹатто,- ӹа сона мангалхочунгара аьла паркх беа хӹаьта; гой, хӹалла маьлха боса воалл хӹона из.

Хьийдда мангалхо волча бахаб сагилг:

- Мангалхо-маршкиш, аьла паркх бал сона, аьла паркх ӹатта лургбар аз, ӹатто шурий чами лургбар сона, шурий чами циска лургбар аз, циск дахканна соцаргдар, дахка дайна соцаргбар, дайво хӹажкӹий коана лургьяр сона, хӹажкӹий коана котама лургьяр аз, котамо кӹориг лургьяр сона, кӹориг кера лургьяр аз; кер, попа тӹа ца хувшаш, соцаргдар; попо попий тӹоара лургдар, попий тӹоара хӹакхийна лургдар аз, хӹакхо чо лургбар сона, чо хӹовззабаь сай новкӹост хӹа а ваьккха, цӹагӹоргбар со.

- Мегаьд, - аьннад мангалхочо, - ӹа сона сесагагара даьтта кхаба еа хӹаьта.

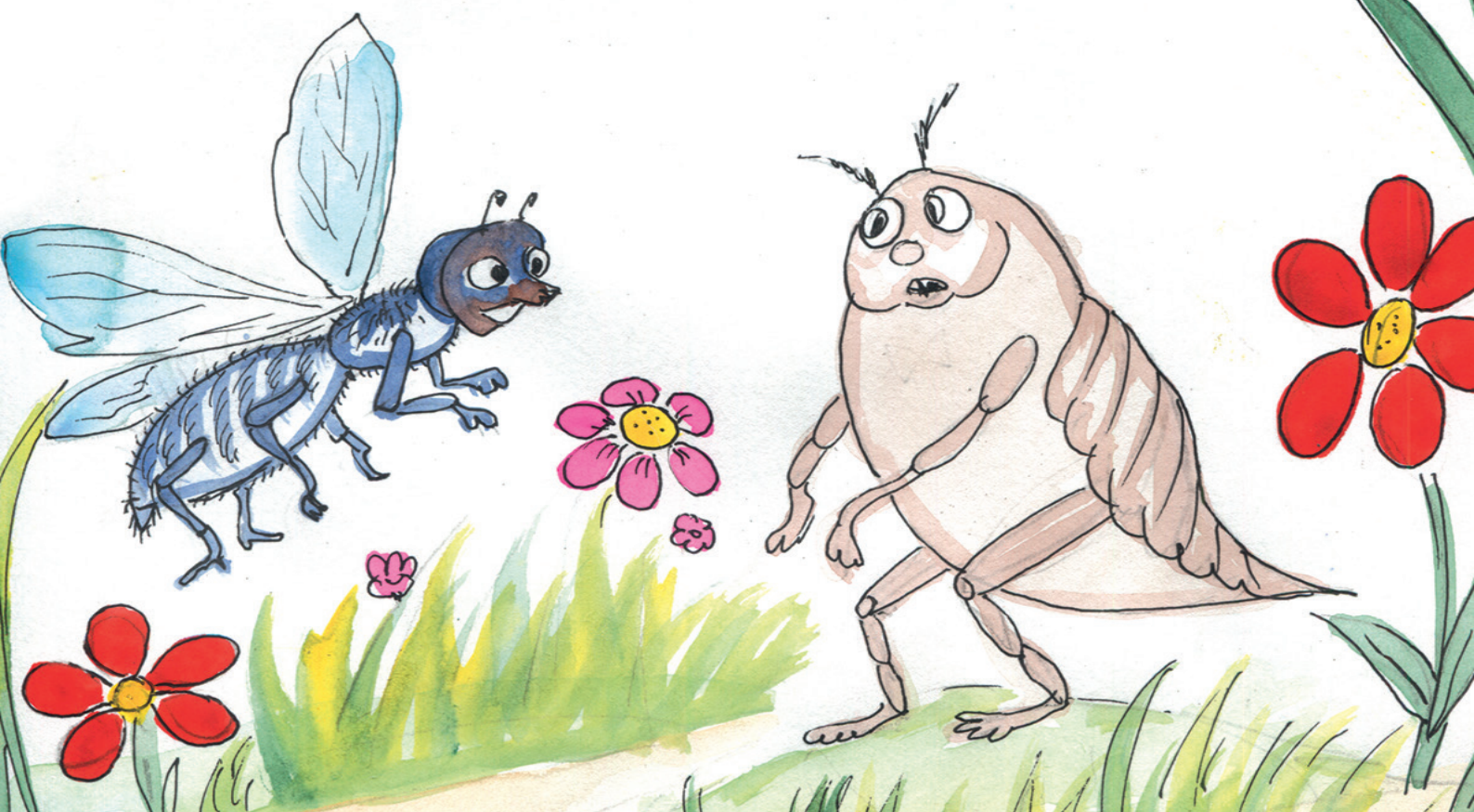
Хьийдда сесаг йолча бахаб сагилг:

- Сесаг-маршкиш, даьтта кхаба я сона, даьтта кхаба мангалхочоа лургьяр аз, мангалхочо аьла паркх лургбар сона, аьла паркх ӹатта лургбар аз, ӹатто шурий чами

лургбар сона, шурий чами циска лургбар аз, циск дахканна соцаргдар, дахка дайна соцаргбар, дайво хӹажкӹий коана лургьяр сона, хӹажкӹий коана котама лургьяр аз, котамо кӹориг лургьяр сона, кӹориг кера лургьяр аз, кер попа тӹа ца хувшаш соцаргдар, попий тӹоара хӹакхийна лургдар аз, хӹакхо чо лургбар сона, чо хӹовззабаь сай новкӹост хӹа а ваьккха, цӹагӹоргбар со.

Сагилгах кӹа а хийтта, сесага даьтта кхаба еннай цунна.

Даьтта кхаба а яхьаш, мангалхо волча бенаб сагилг. Мангалхочо аьла паркх беннаб. Аьла паркх а бахьаш, етт болча бенаб. ӹатто шурий чами беннаб. Шурий чами а бахьаш, циск долча бенаб. Циск дахканна сецад. Дахка дайна сецаб. Дайво хӹажкӹий коана еннай. Хӹажкӹий коана а яхьаш, котам йолча бенаб сагилг. Котамо кӹориг еннай. Кӹориг а яхьаш, кер долча бенаб. Кер, попа тӹа ца хувшаш, сецад. Попо попий тӹоара деннад. Попий тӹоара а ийца, хӹакха йолча бахаб. Хӹакхо чо беннаб. Чо а ийца, ший новкӹост хӹаваккха ер бахача, новкӹост-мозилг моццагӹе бала а бенна, бийста а бийста, боаллаш хиннаб.

Догӱах веддар, кхуркхолга кӱлӱийккхав.

Воаллаше ваьннавац кога бухъара.

Керто болх ца бича, когаша
никъ кхихъаб.

Кхоана хоттаргъя, аьнна, йита гӱалан цӱог
хоттанза йисай.

Иллача берзал, лийнна цогал теннад.

Кхайканза бена пхъу, доттанза бахаб.

Ала йоӱага, хаза несийна.

Кхийра нана йийлхаяц.

Хи йисте ваьгӱачоа, хи гечув дайзад.

Лакхача хена мух ийшабац, ди-
кача сагах алар ийшадац.

Балайнакъан Хьасан

"Селалад" тептар

Вай метта да тептар "Селалад",
Яздархой, оаш къахьийгад.
Берашта чӀоагӀа из хоза хет,
Сурташ хоза цу тӀа латт.

Берашта да из деагӀоз,
Из дешаш я фийла оаз.
Берий уйлаш кердаювл,
Шер-шераца из кердадувл.

Іарчакханаъкъан Сали

Къаман вахар

ЙиӀиг йоагӀар
Новкъа леткъаш,
Ворда тата
Дега Іеткъаш.
Хьинар довзаш
Яц из говра,
Хац къам мишта
Даьхад тхьовра.

Хало лайна
Лоаман довкъа,
КӀаьнка Іаж
Іокхессар новкъа.
Кхоссаргбацар
Шийна ховре,
Мишта хиннай
Къаман тхьовре.

Гудантанакъан Д. сурташ

Новразанаькъан Макка

Малав сурта тӀара вар?

Ишкапа чу хьулабаь илла,
Суртий гуллам гучабаьккха дас,
Сурташта юкъера сурт хьахьекха:
"Хьажал, - аьлар, - хьайга, лаббас!"

Вий?

Вац!

Вий?

Вац!

Се ва е вац, сона кьоасталуцар,
Башхало сона вӀалла гуцар:
Цудухьа аьлар аз шортта: "Хац..."

Мерий дукъ - са! Сийна бӀарг - са!
Диткъа, дӀаьха садар санна глов.
Из са йоаца сийна полтув,
Мора полтув сога санна тов.

КӀуж а, аьтта оагӀорахьа билла,
Тара ба, кхы тарагӀа хила йиш яц,
Аз а нийсбу аьтта оагӀорахьа дилла,
Со аьрдехьа лелабе лемавац.

Гудантанаькъан Д. сурташ

Сурта тӀа Москва, Кремль, гишло йоккха.
Укх дунен чухьа со цига цӀаккха хиннавац,
Дац из даьккха соахка е кьоахка...
Са яьнна ха а, цу суртий ханаца тац:

Шовзткъа шу хьалха даьккхача сурта тӀа,
Селхан итт шу даьнна хила йиш йий?
Кхы тӀа аз-м лелаяьяц е лелаергьязар,
Цу тайпара бурилг багӀа йоккха кий.

Са тӀадаьхка бӀаргаш дайча, шеко гойташ,
Хезача дагахьа деш дола къамаьл аз,
"Укх сурта тӀа латтар малав хой-те?"-
Хаьттар, питам ший гучабоаккхаш дас.

Хьо вий?

Вац!

Со вий?

Вац!

Со ва, шовзткъа шу хьалха итт шу даьнна...
Ираз деций селлара тара хилар даьна...
-Хьол тарагӀа саг хургвий?

- Хургвац...

Салиханов А.

Марзенаькъан Хьусена Висангири

Оалаш да, саг вовзийтараш цун дика гӀулакхаш да, аьле. Цунна тешал деш хургда тахан са вувца безам болча сагах дола ер йоазув. Из ва Марзенаькъан Хьусена Висангири. Из ваь хиннав 1940 шера ардара бетта 31-ча дийнахьа Буро тӀа, Марзенаькъан Хьусенеи Сурхой (Йовлой) Маремеи дезале. Вай мохк бохабеш, кӀаьнк диь шу даьнна мара хиннавац, вешта аьлча, хиннар кхетаде а цун уйла е а маггал ха яьнна хиннавац из цу заман чухь. Цар дезал баьхаб Къ-илбаседа Казахстанерча Смирновка яхача станце. Шийла мохк хиннаб из. Вий воӀи цхьа йоӀи хиннад Марзенаькъан Хьусена. Дезала юкье эггара зӀамагӀа Висангири хиннав. Итте а класс Казахстане яьккхай цо. Мохк юха меттаоттабича, 1959-ча шера из деша отт хьехархой институте, хӀаьта 1963-ча шера из толамца чакх а йоаккх цо. Ший кӀахьегама никъ Висангире дӀаболабу Наьсарен кхален газета редакцера. Цу редакце волаш, цо даь йоазош теркам тӀаозаш хул Шолжа-ГӀалий тӀа арадувлаш хиннача кьаман юкьарча а парте обкома доалахьарча а «Сердало» яхача газета кулгалхой. Цига балха дӀаэц кьона журналист. Цу хана дӀахайт цо газет дешарашта, ше эрсий мотт дика ховш, цунах кхеташ, цу меттала язде ховргдолаш хилар. Из бахьан долаш республикан кагирхой «Комсомольское племя» яхача газете кӀахьега вех из. ДӀахо цо болх бу лоалахарча ХӀирий республикан «Кьона коммунист» яхача кагирхой газете.

1968-ча шера Марзенаькъан Висангири дӀаэц СССРа журналистий Союзе. 1973 шера Нохч-ГӀалгӀай министерий Совете балха хьех из. Юххьанца инструктор а, цул тӀехьагӀа вахарца-культураца ювзаеннача отдела кулгалхо а хул цох. Сона дагадоагӀа, 80-ча шерашка нохчий а ГӀалгӀай а боккхагӀбола йоазонхой берий журнал («Селагад», «Стелагад») хьаде гӀерташ лийнна. Эггара чӀоагӀагӀа цу гӀулакха кӀахьийгараш бар Марзенаькъан Висангири, гӀалгӀай халкьа йоазонхо Чахкенаькъан СаӀид.

Вайна ховча беса, 90-ча шерашка йох йӀаьххача хана Нохч-ГӀалгӀай АССР оалаш хинна республика. ГӀалгӀай мехка пенсионни фонд эггара хьалха хьаяьр, цу чу болх бергбола нах вӀашагӀтехар, цар болх толамца дӀа а болабаь, цунна кулгал даьр Хьусена Висангири вар. Цу гӀулакхах дика лоархӀавеш, диь шера РФ Пенсионни фонда чуйоагӀаца ГӀалгӀайче гӀолла йолча отделене кулгалхо (управляющи) хул цох. Из болх дика вӀаштӀехьбаьккха волча вай мехкахочох ГӀаьбартой-Балкхарой республикерча (Нальчикерча) пенсионни отделене кулгалхочун заместитель хул. Цига цо кӀахьег кхаь шера (1996 – 1998). 2004 шера денз, из вар «Россе пенсионерий Союз» яхача мехка юкьарча организаце доакъашхо.

Марзенаькъан Висангире дика дезал а бар. Цун фусам-нана яр Буро чура больница хьалгьяь волча лора-терапевта Долтмарзанаькъан Сулейма йоӀи Зина. Висангиреи Зинаси бакъахьара тӀехье кхейь. Цар воӀ-йоӀи – ИбрахӀими Тама-рай – да.

Таханарча дийнахьа Марзенаькъан Висангири вайца вац. Могаш воацаш дикка ха яьккхачул тӀехьагӀа, из кхелхав 2011-ча шера.

Дукха чураш йиа кӀаьнк

Даьлашта тӀера сагӀа доаккхаш, сиргӀа йийна хиннай наха, цига сагӀах кхета бийхаб гонахъара лоалахой а. Царна юкье хиннай, ший воӀ воалавеш ена таро йоаца кхалсаг. Той мел латт, виззалца чураш юаш, нх мийннад цунцарча кӀаьнка. Дукха ца говш, че лазаяьнна, лазаро готтваь кӀаьнк латкъа ваьннав:

- Уввай, мама, чураш арайоагӀаш ма латтий са!

Нанас аьннад:

- Хьа чураш яц уж арайоагӀараш, са воӀилг, Ӏа йиараш я!

Ер кӀоанолг хетаяьй, наьха хӀама атта а дуаш, бакьда из юхадала деза ха тӀаэттача, ший дегӀа маьже йоаккхаш санна, хала юхалуш волча сага.

Шаткъеи Афродитаи

Шаткъанна везавенна хиннав хоза куц дола зӀамига саг. Афродитайга хьоаста-деннад из, шийх кхалсаг яр дехаш. Даьла лоархӀаш йолча вокхо, цунгара сагото кхета а яь, кхалсаг хьаяьй цох. ЗӀамига-ча сагӀа цкъа бӀаргаяйча езаеннай из; цох фусам-нана е лаьрхӀа, ший баьрче йоала-яьй. Уж бувша кийчлуча хана, Афродитас лаьрхӀад, дахка чу а хийца, дегӀ хувцалуш санна, шаткъан оамалаш а хувцаеннайий хьажа. Шаткъа, ше малий а мичахьа да а дицденна, меттара кхоссаденна дахканна тӀакхийттад, из баар духьа. ЭгӀазьяхача Афродитас ший хьалха хиннача куце дер-задаьд шаткъа.

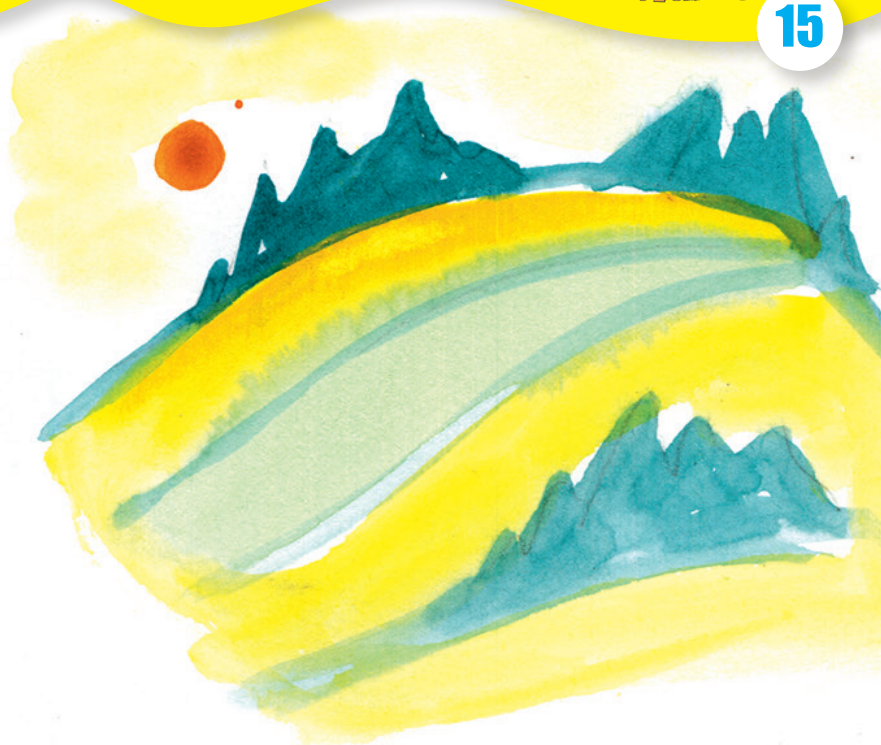
Иштта хул цхьабола чухье во йола нах а; мел шоай куц хувцалой а, оамалашта эрга ца боалаш.

Таржам даьр
Ӏарчакханаькъан Сали.

Хьалха а ялац, тӱхьа а йисац,
ирало хоада а яц.

(Замә)

Куралла кур бетта нийлха модж
йола, сатем байна воккха саг.

(Бодж)

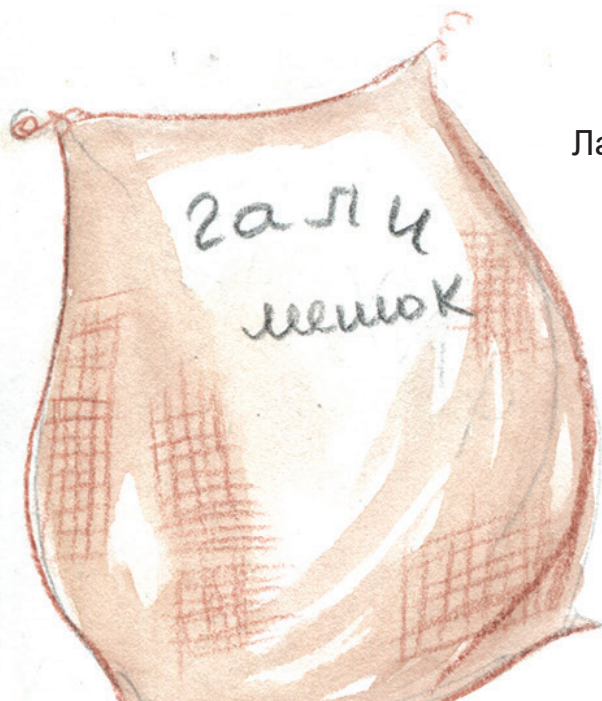
Цӱеча довкъаш тӱа - кӱай котамаш.

(Цараш)

Лакхера - дийлла, лохера - тийга.

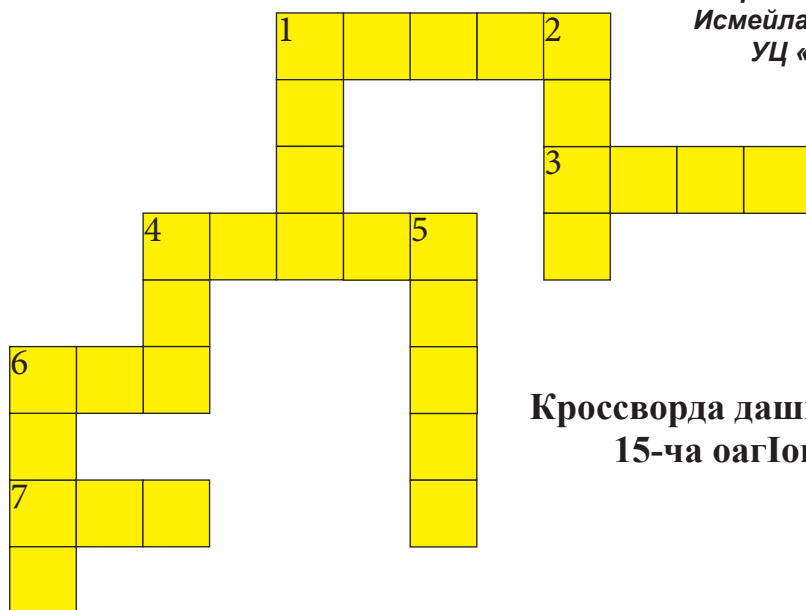
(Гали)

Кроссворда дашхаргаш:

УРАГИА: 1. Бутт. 2. Маша. 4. Ков. 5. Мӱара. 6. Шакӱа.

ПХОРАГИА: 1. Бекхам. 3. Шолх. 4. Котам. 6. Шув. 7. Кӱоаг.

Кроссворд оттаяър
Исмейланаькъан Муса,
УЦ «Дийлла дуне»,
6 «А» класс.

Кроссворда дашхаргаш да
15-ча оагӀон тӀа.

УРАГӀА: 1. Сигален кечал. 2. Хьайбо лу даар. 4. ЦӀа дагӀа моттиг. 5. Хьал-
тӀамаш юь цунца. 6. Кхеран тайпа.

ПХОРОГӀА: 1. Даь дика а во а сагага юхакхачар. 3. Фаттан хьокхаш Ю-
дож. 4. Коа тӀара оалхазар. 6. Ор долалу моттиг. 7. Новкъа машин чуэтталу
моттиг.

Дошлорг

Вирнахча (да) – разновидность
гриба.

ГӀандагӀилг (я) – мокрица.

Поп (я) – чинара.

Пхаьн (я) – граб.

Пхе (ва) – хевсур.

Сагилг (ба) – блоха.

Чайполг (да) – гриб-дождевик.

Шаткъа (да) – ласка.

Детский журнал «Селаад»
(Радуга) №7, 2025 г.

Учредитель:

ГАУ РИ «Издательский дом
«Сердало».

Издается с сентября 1986 года
на ингушском языке.

Зарегистрирован Управлением
Федеральной службы
по надзору в сфере связи,
информационных технологий
и массовых коммуникаций
по Республике Ингушетия.
Регистрационный номер
ПИ № ТУ06 - 00029
от 19 сентября 2019 г.

Главный редактор
Гагиева М.М.

Художник: Д. Гудантова
Дизайн: И. Курскиев

Сдано в набор 16.07.2025 г.
Подписано к печати 21.07.2025 г.
Дата выхода в свет 29.07.2025 г.
Формат 60x84 1/8.
Бумага офсетная.
Печать офсетная.
Уч.-изд. л. 2,2.
Тираж 2000.

Адрес редакции и издателя:
386101, Республика Ингушетия,
г. Назрань, пр. И. Базоркина, 60.
Сайт: selaad.ru.
Email: selaad.ri@mail.ru
Телефон: 8 (8734) 77-11-84.

Отпечатано
в ООО «Бланкиздат»,
357600, Ставропольский край,
г. Ессентуки, ул. Никольская, 5.

Меларе.

Фото: Т. Агиров

